

מיפוי ההון האנושי בבית שמש

ד"ר איתן רגב, איציק קרומבי ושני זוסמן-אפרתי

המכון
החרדי
למחקרי
מדיניות

אוקטובר 2021

מטרת המחקר - מיפוי אוכלוסיית החרדים בבית שמש לפי קבוצות

נקודת מבט מעסיקים

- בעלי הכשרה העובדים מחוץ לעיר ורוצים לעבוד בתוך העיר
- חסרי הכשרה שרוצים לעבור הכשרה ולעבוד בתוך העיר

אינם עובדים

- בעלי הכשרה ורוצים לעבוד
- חסרי הכשרה שרוצים הכשרה כדי לעבוד
- לא מעוניינים לעבוד

עובדים

- חסרי הכשרה - רוצים הכשרה
- בעלי הכשרה - רוצים הכשרה נוספת
- עובדים במשרה חלקית שלא מרצון

שלב ב' סקר תעסוקה והכשרה בבית שמש

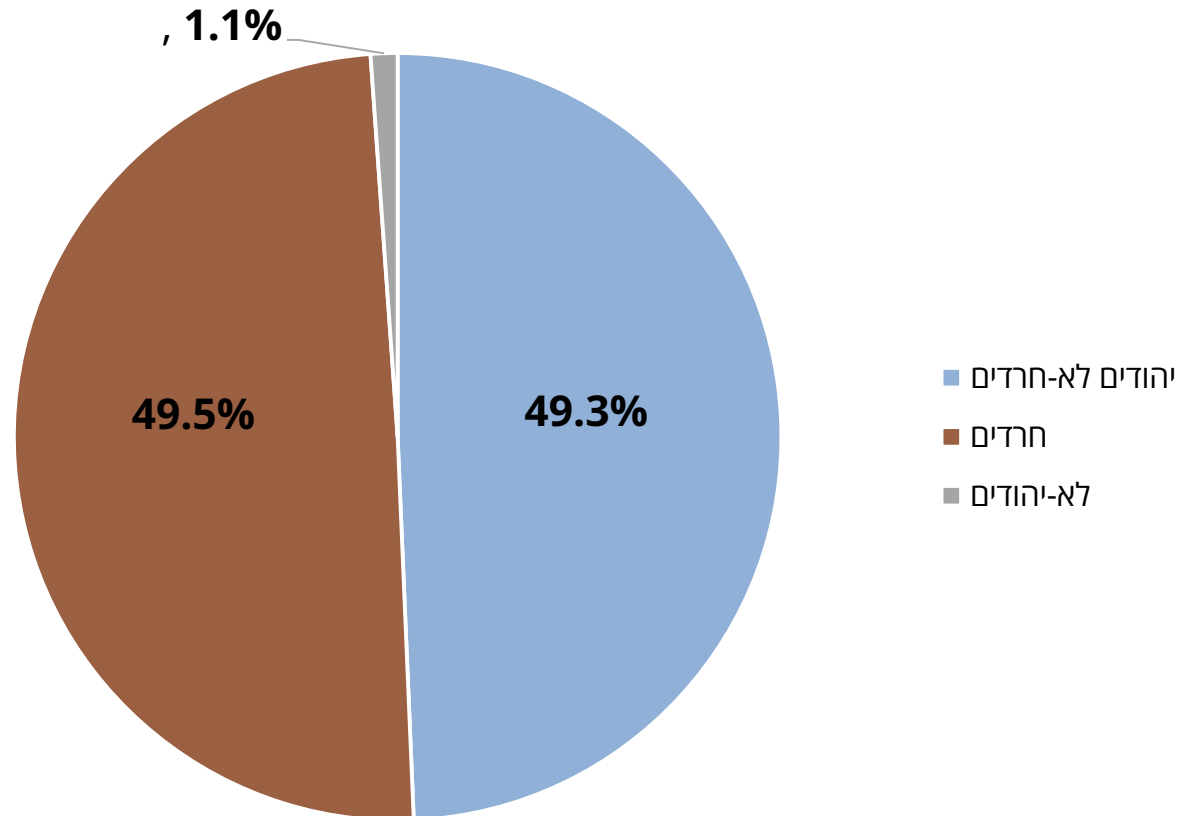
1. 707 גברים ונשים חרדים תושבי בית שמש
2. מועסקים ולא מועסקים
3. מכלל הזרמים

שלב א' ניתוח ומיפוי נתונים

1. מיפוי כללי - עיבוד סקר כוח אדם, סקר הוצאות, נתוני ארנונה, נתוני יוממות
2. מיפוי איכותני של הלימודים בהכשרות בסמינרים, ובמכללות בבית שמש

חשיבות ההשקעה בתעסוקה בבית שמש

התפלגות האוכלוסייה בבית שמש, גילי 25-64

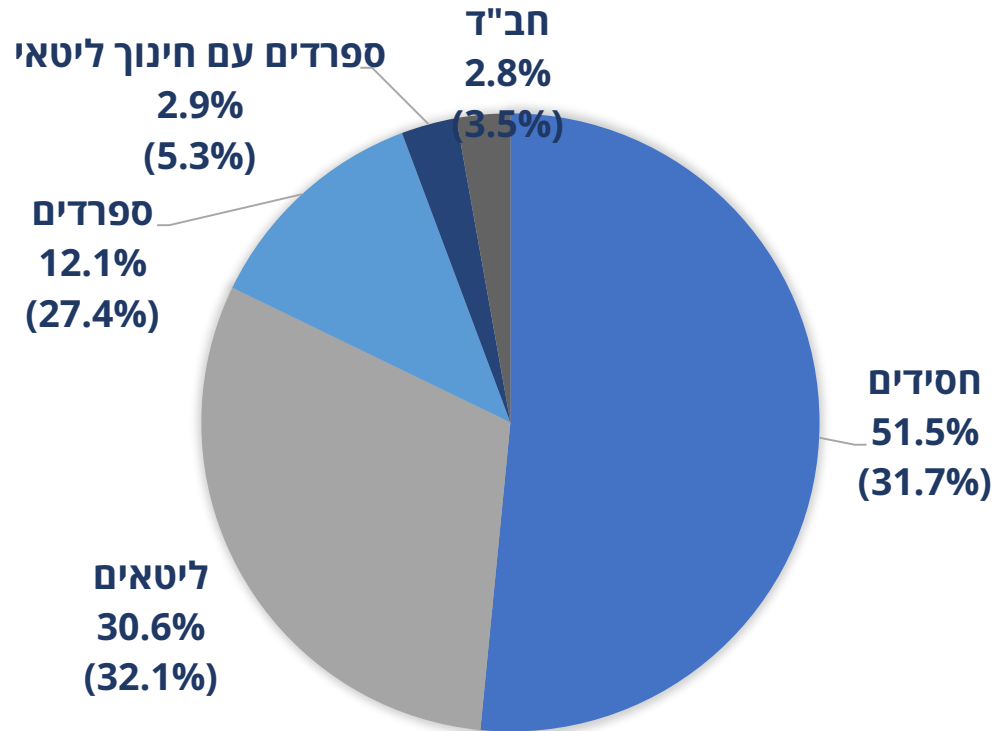
תושבים (שנת 2020)*	129,000
בגילי 20-64 (שנת 2019)**	51,000
שכירים (שנת 2020)*	36,500
עצמאים (שנת 2020)*	2,500

כ-65% מכלל התושבים בבית שמש הם חרדים

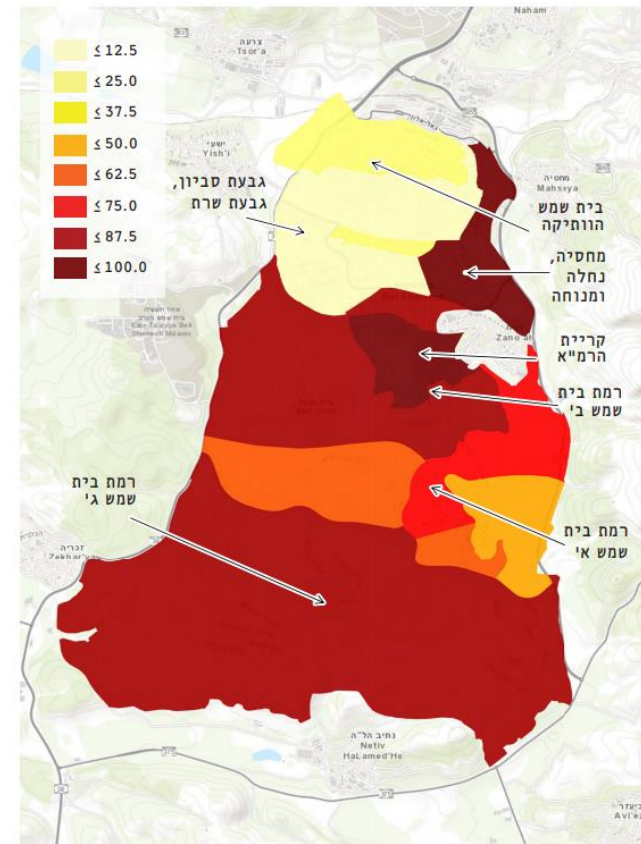
מקור: עיבודי המכון החרדי למחקרי מדיניות לנתוני: *ביטוח לאומי. **למ"ס.

האוכלוסייה החרדית בבית שמש מרוכזת בעיקר בשכונות הומוגניות, וכמחציתה מהזרם החסידי

התפלגות האוכלוסייה החרדית בבית שמש לזרמים (בהשוואה להתפלגות הארצית)

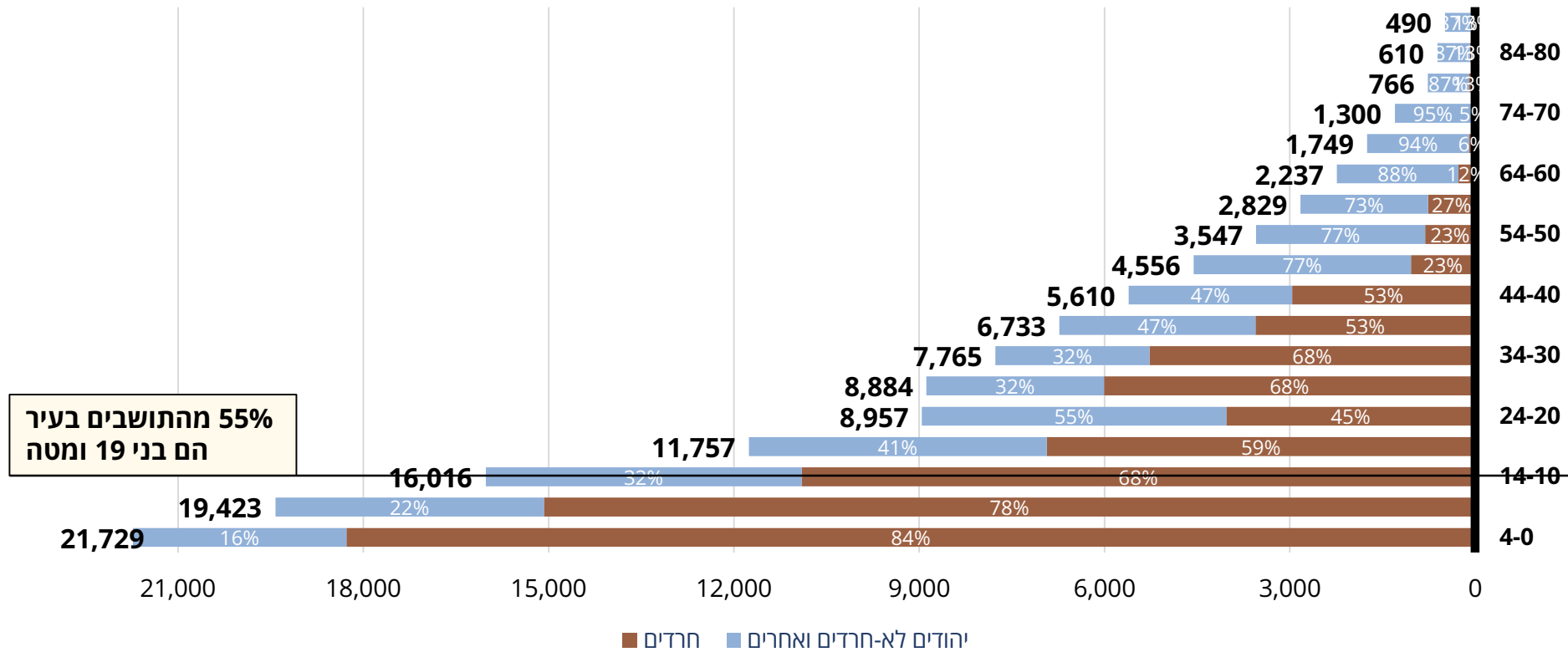

ריכוזי האוכלוסייה החרדית בבית שמש

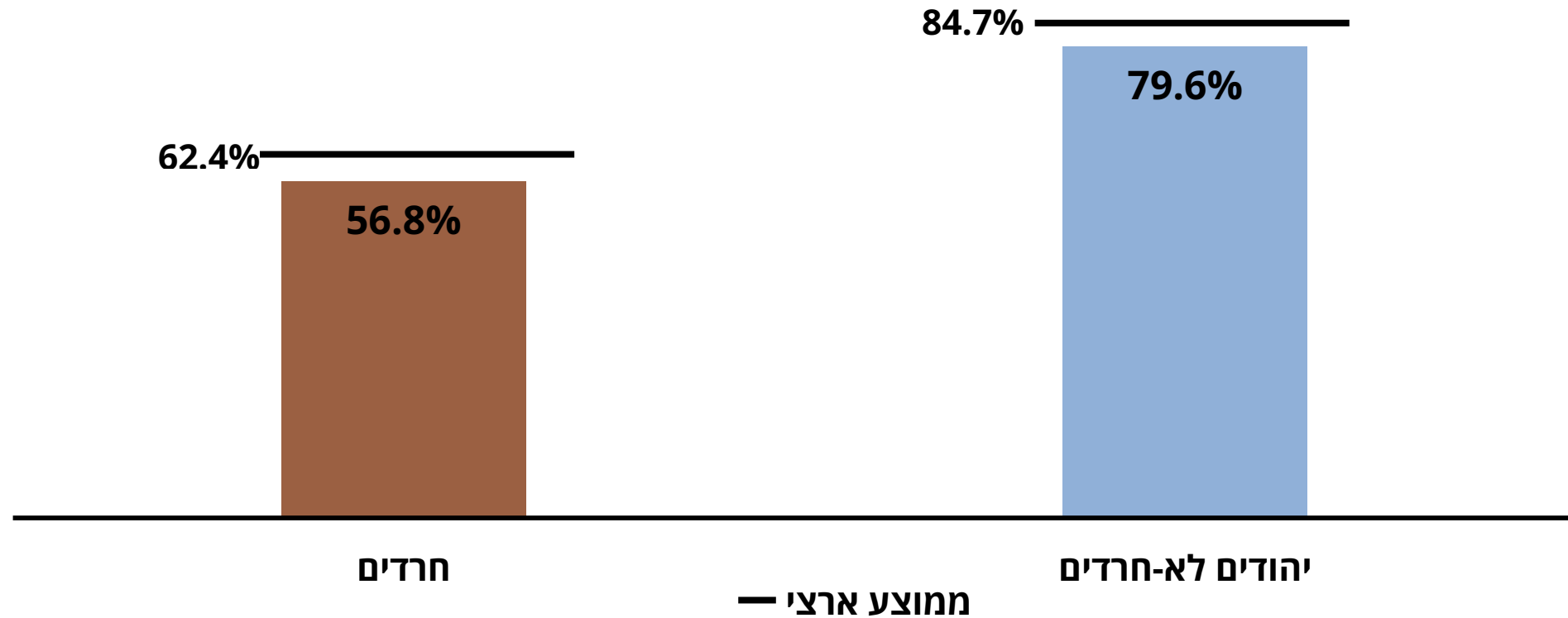

האוכלוסייה בבית שמש צעירה וחלקה של האוכלוסייה החרדית גדול במיוחד בקבוצות הגיל הצעירות

התפלגות הגילים בבית שמש

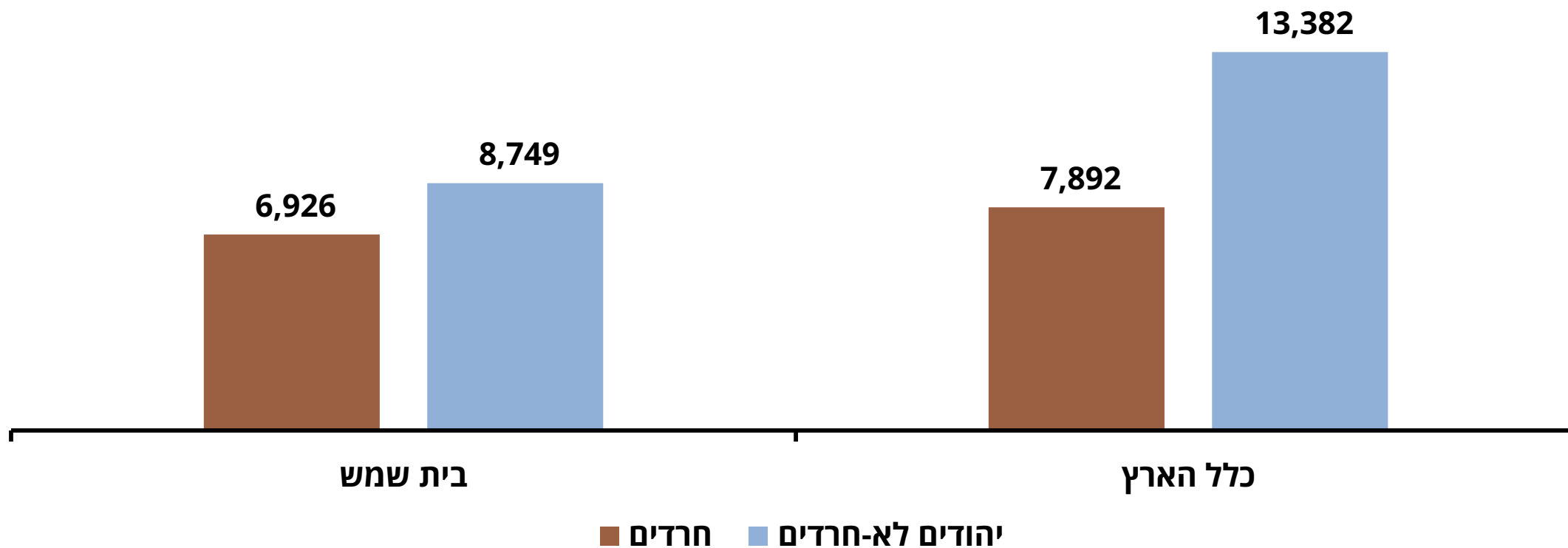

שיעור התעסוקה בבית שמש

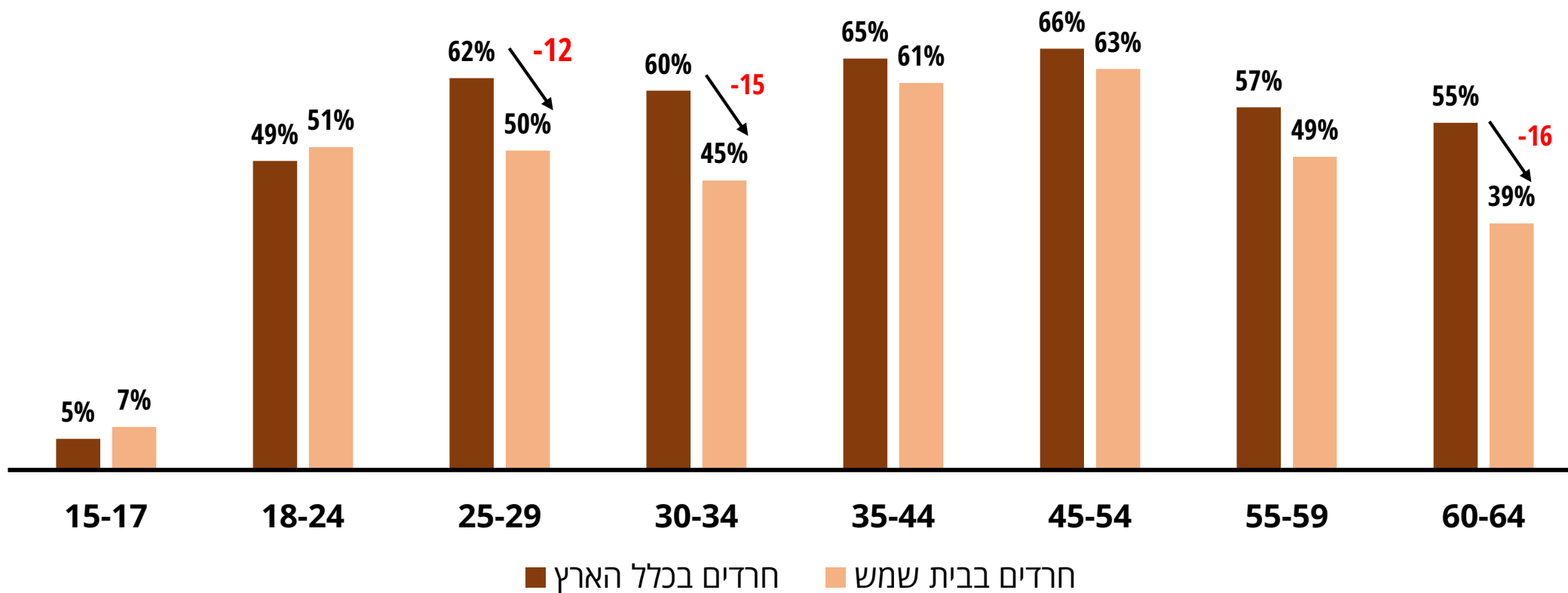
רמת השכר בבית שמש נמוכה מבשאר הארץ הן בקרב חרדים והן בקרב יהודים לא-חרדים

שכר חודשי ברוטו ממוצע מעבודה

הפער בשיעורי התעסוקה בין חרדים בבית שמש לחרדים בישראל בכלל גבוה במיוחד בגילי 25-34

שיעור תעסוקה לפי גיל

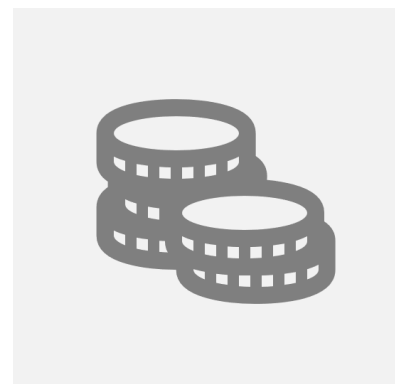

צפי לגידול
בשנים הקרובות
של חרדים בגיל
התעסוקה

ריכוז גבוה של
חרדים בגיל
התעסוקה

רמת שכר נמוכה

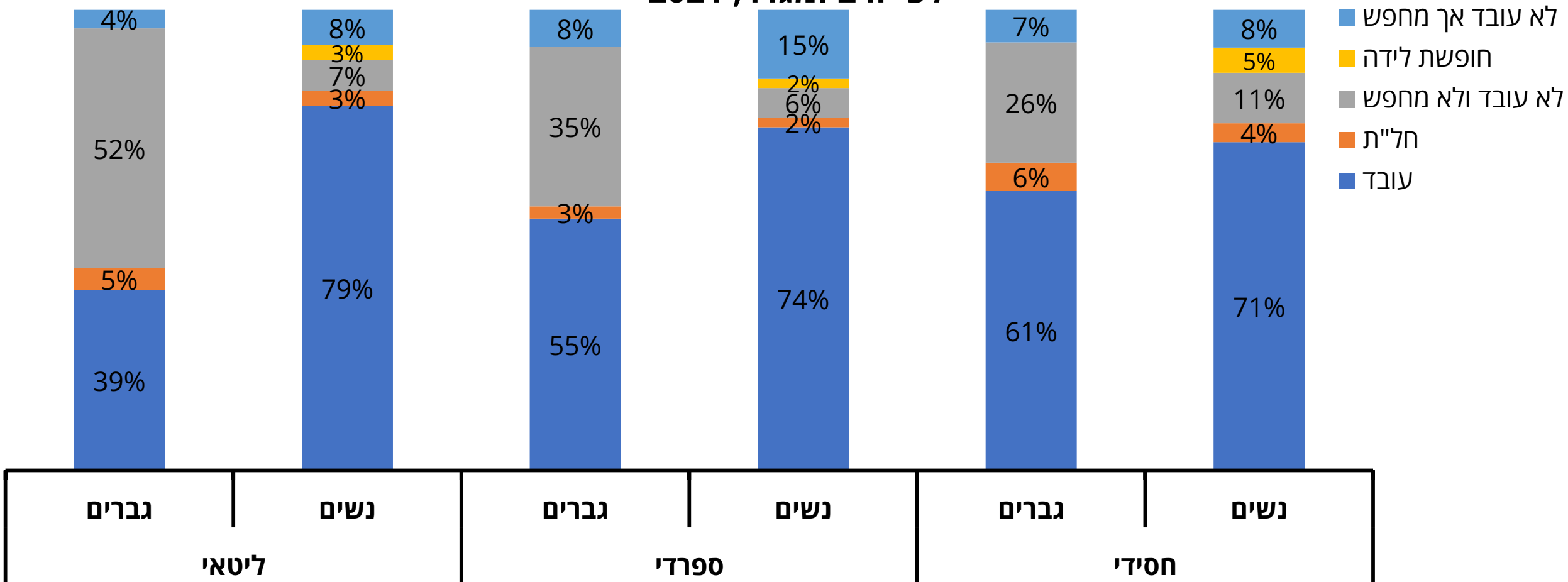

פער בשיעורי
התעסוקה של המגזר
החרדי בבית שמש
לעומת שאר הארץ

**פוטנציאל שיפור תעסוקה
בקרב חרדים בבית שמש
(עובדים/לא עובדים)**

קיימת תעסוקת חסר בקרב גברים ליטאים

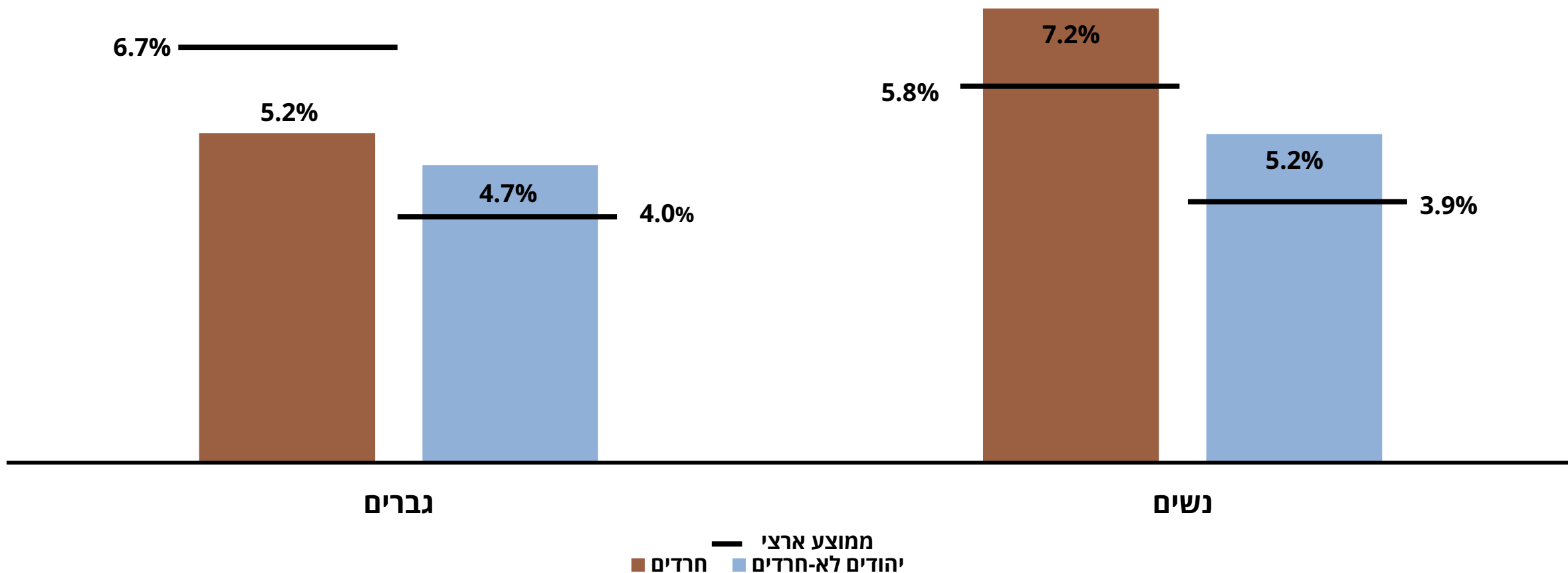
מצב תעסוקתי של חרדים בבית שמש
לפי זרם ומגדר, 2021

מקור: המכון החרדי למחקרי מדיניות, סקר תושבים, 2021.

שיעורי האבטלה בבית שמש גבוהים יחסית בקרב נשים ובקרב גברים יהודים לא-חרדים

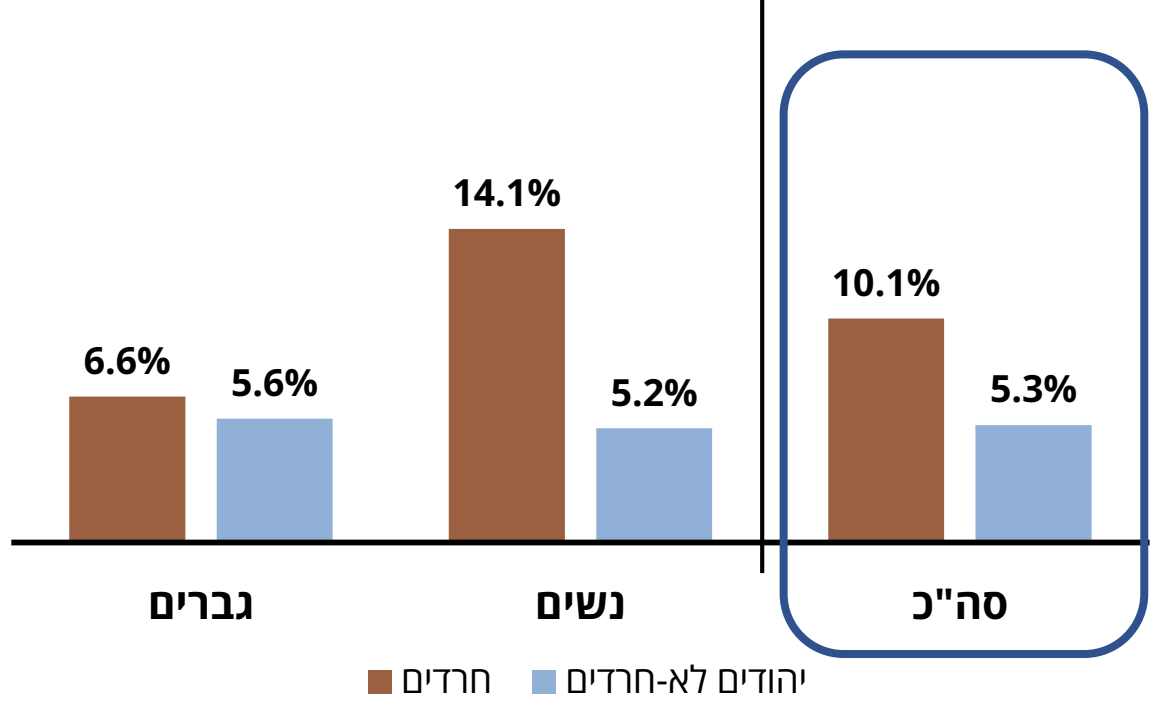
שיעור האבטלה בבית שמש

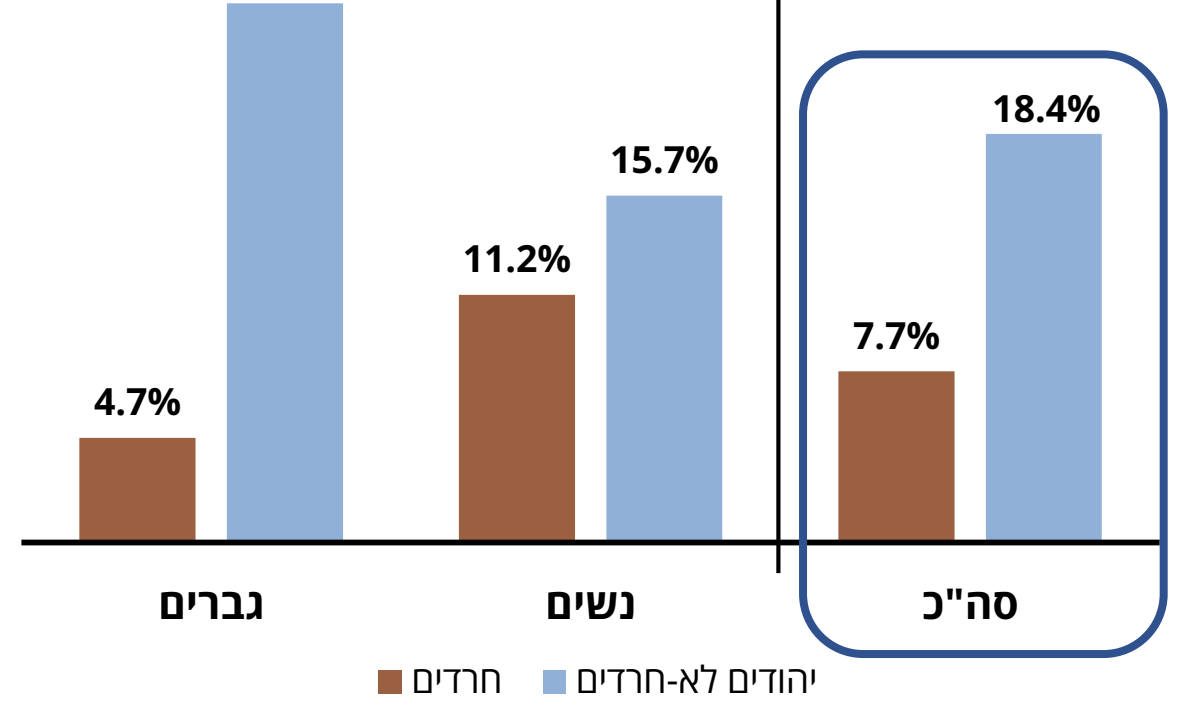
מקור: עיבודי המכון החרדי למחקרי מדיניות לסקר כוח אדם של הלמ"ס, 2017. מתוך כוח העבודה.

שיעור גבוה של יהודים לא-חרדים בבית שמש מחפשים עבודה ושיעור גבוה של חרדים מעוניינים לעבוד

מעוניינים לעבוד מקרב הלא-מועסקים שאינם מחפשים באופן פעיל

מחפשי עבודה מתוך הלא-מועסקים

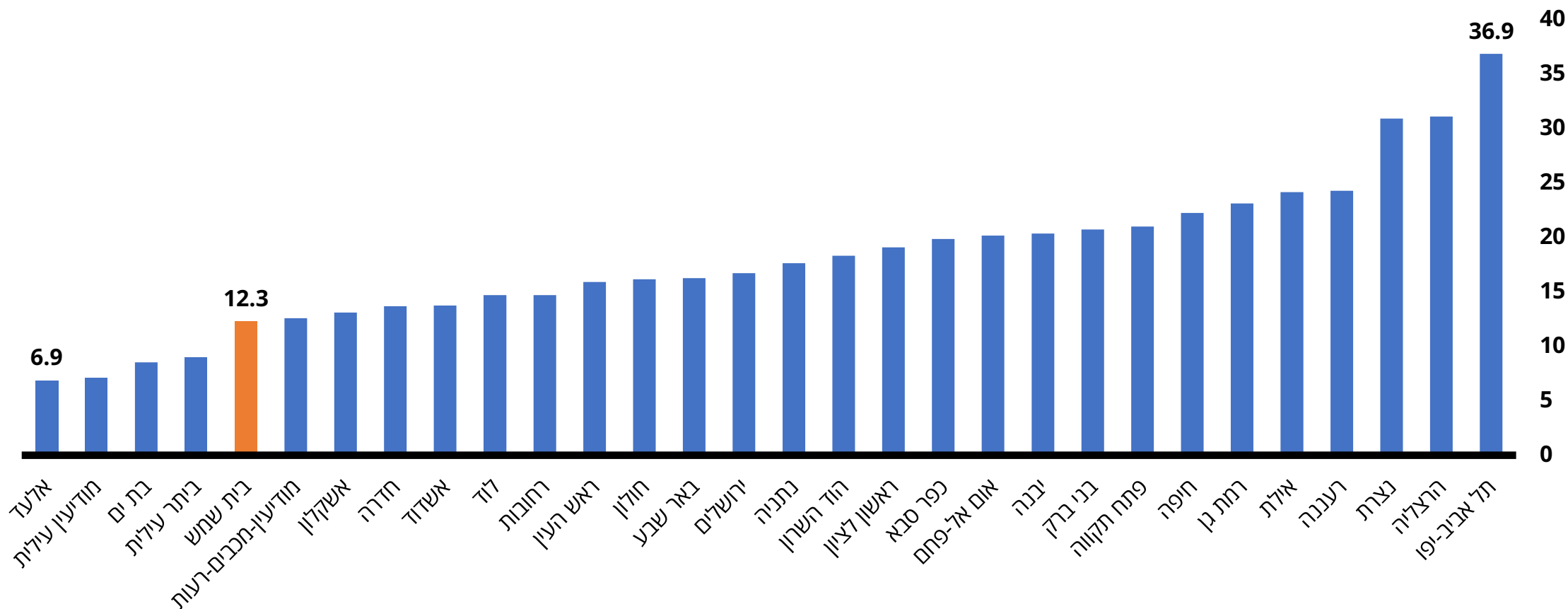
מקור: עיבודי המכון החרדי למחקרי מדיניות לסקר כוח אדם של הלמ"ס, 2017. מתוך הלא-משתתפים בכוח העבודה בגילי 25-64.

רוב תושבי בית שמש בגיל העבודה עובדים או מעוניינים לעבוד

הזדמנויות התעסוקה בבית שמש מעטות בהשוואה לערים אחרות

עסקים * ל-1,000 תושבים בגילי 20-64

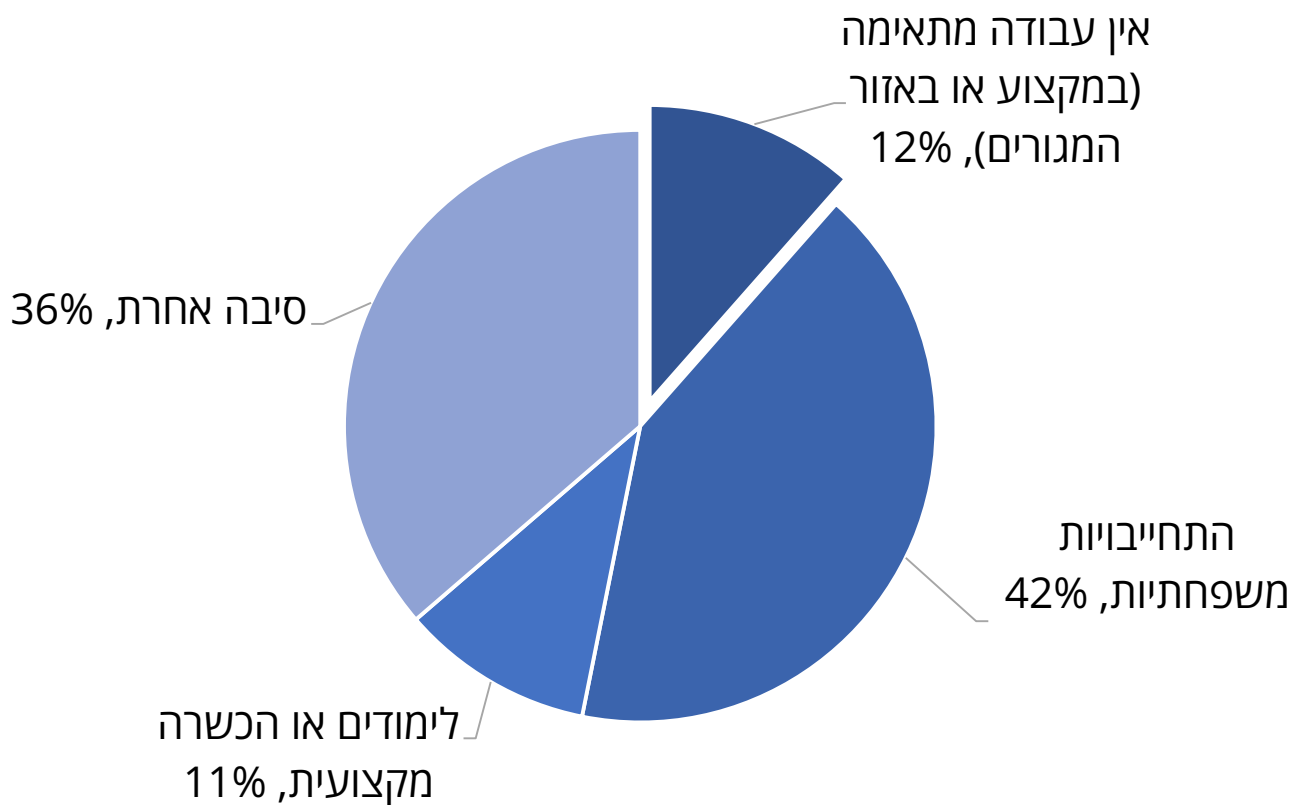

מקור: עיבודי המכון החרדי למחקרי מדיניות לנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. * עסקים עם מעל ל-5 עובדים.

בקרב תושבי בית שמש המעוניינים לעבוד, כ-12% אינם מחפשים עבודה בשל מיעוט הזדמנויות תעסוקה

סיבות לאי חיפוש עבודה בחודש האחרון, בקרב המעוניינים לעבוד

- בקרב נשים חרדיות הסיבה העיקרית היא התחייבויות משפחתיות
- בקרב הגברים החרדים הסיבה העיקרית היא לימודים בכולל או בישיבה ("מסגרת לימודים מסודרת אחרת")

קיים פוטנציאל תעסוקתי משמעותי בקרב תושבי העיר החרדיים ולכן יש לקדם את האקו-סיסטם התעסוקתי

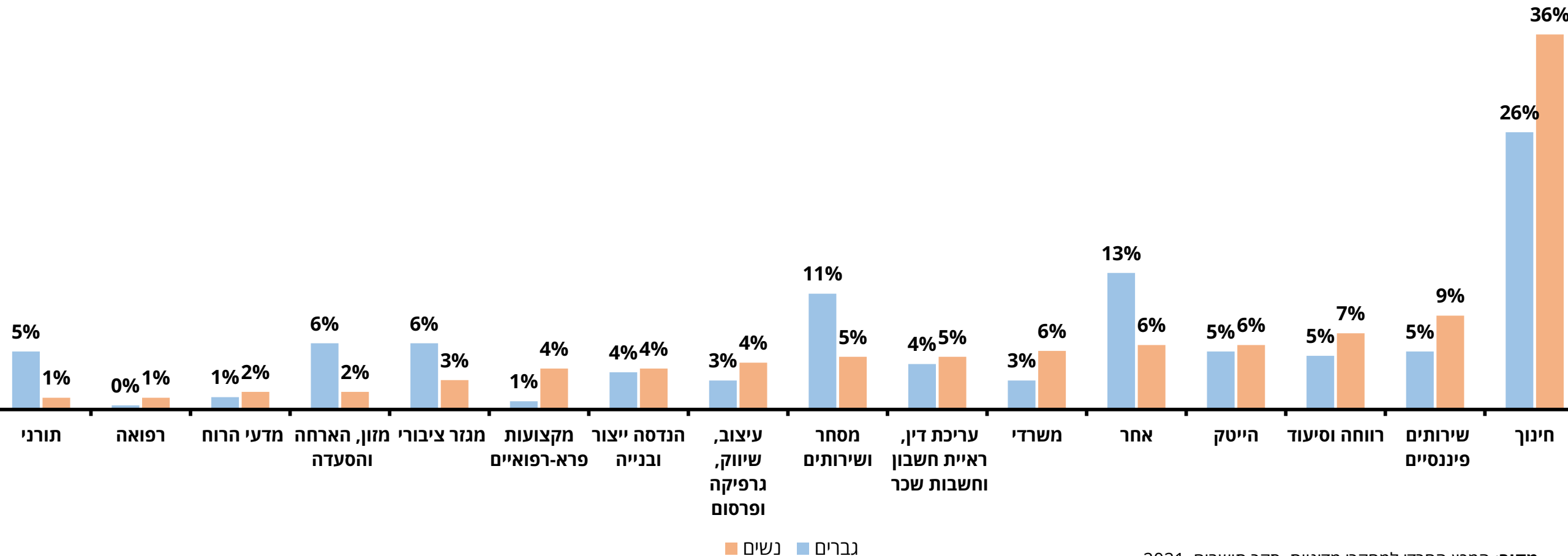
1 קיים ביקוש לתעסוקה גם בקרב הבלתי מועסקים

2 הזדמנויות התעסוקה נמוכות בבית שמש ביחס לערים אחרות

3 בשנים הקרובות צפי לגידול ניכר במספר החרדים בגילאי העבודה

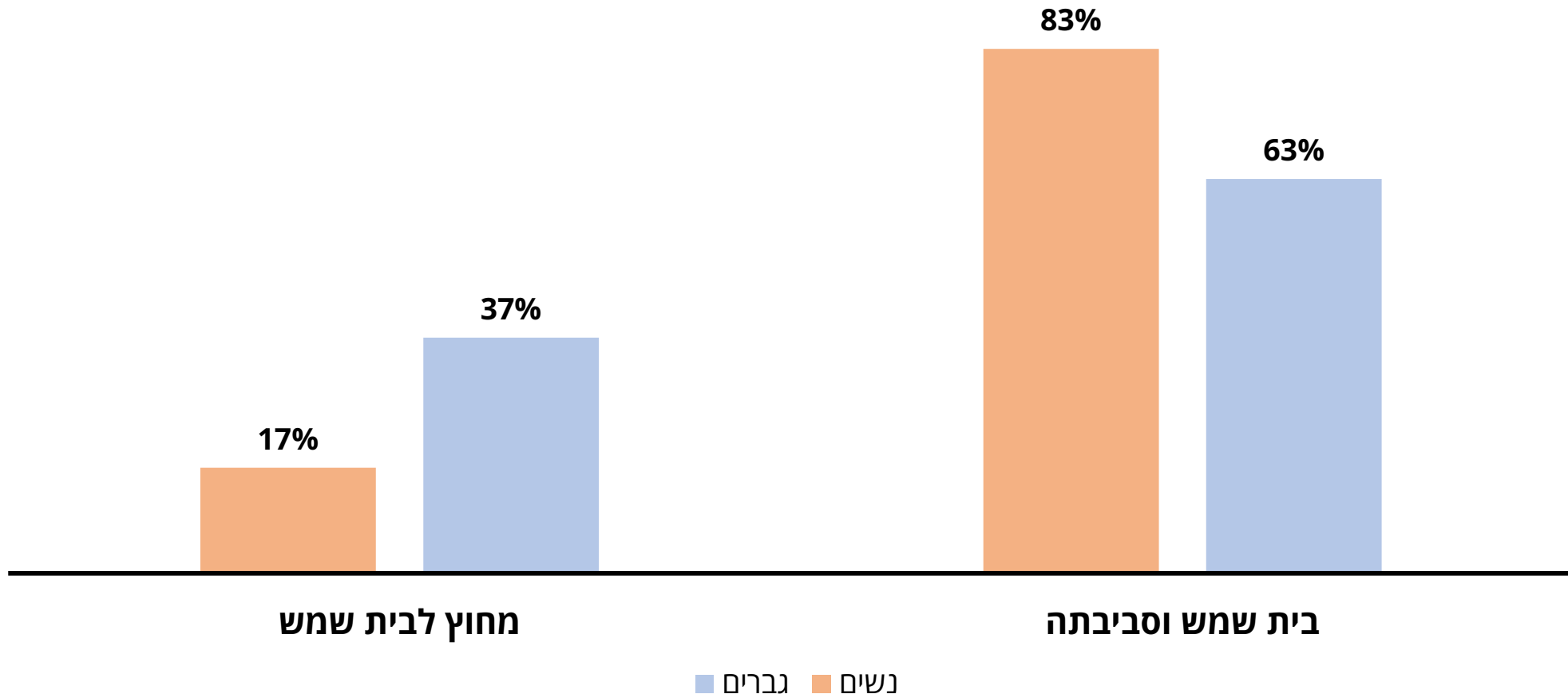
נקודת מבטם של המעסיקים

תחום עיסוק של חרדים מבית שמש (מתוך עובדים חרדים) לפי מגדר, 2021

מקור: המכון החרדי למחקרי מדיניות, סקר תושבים, 2021.

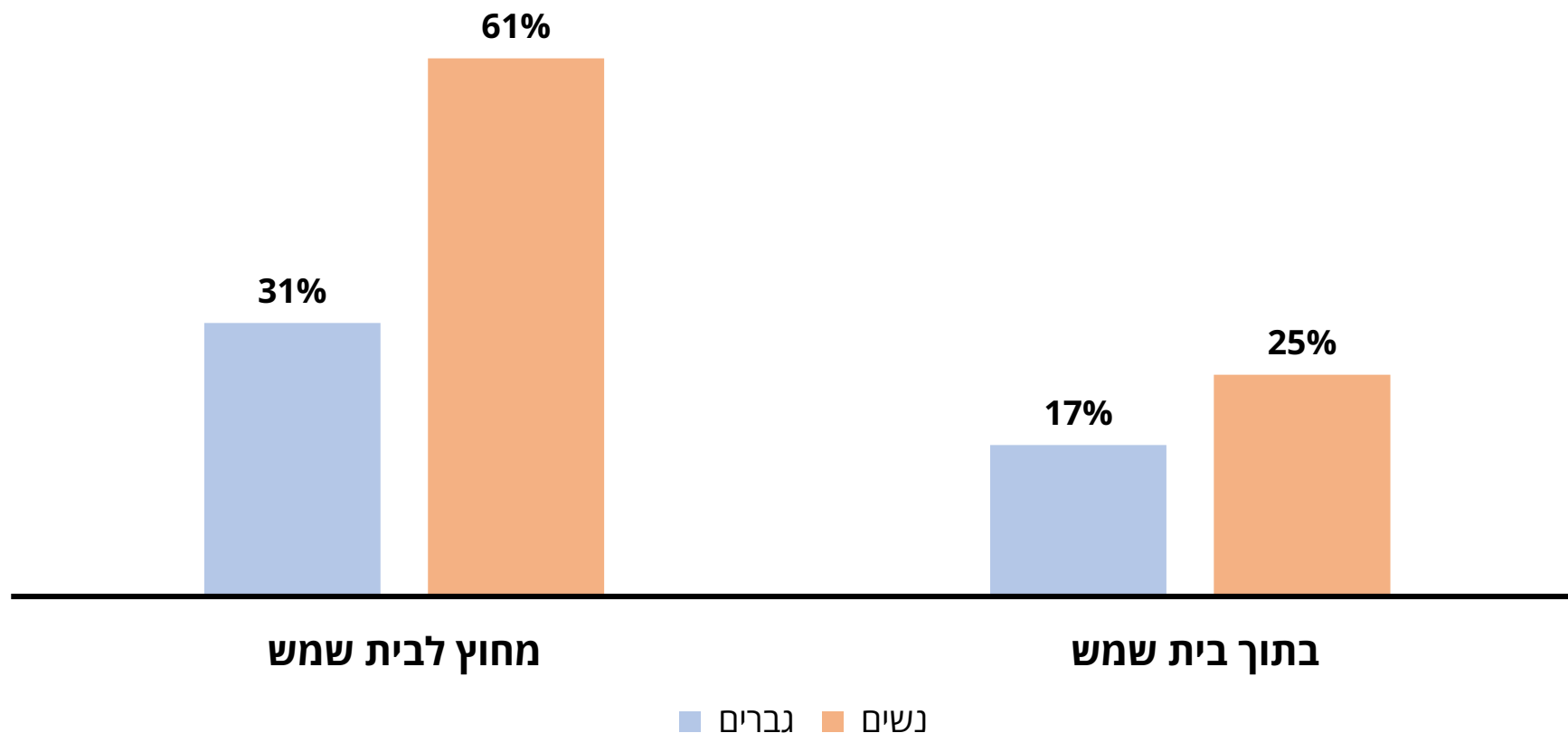
מקום עבודה של חרדים לפי מגדר, 2021

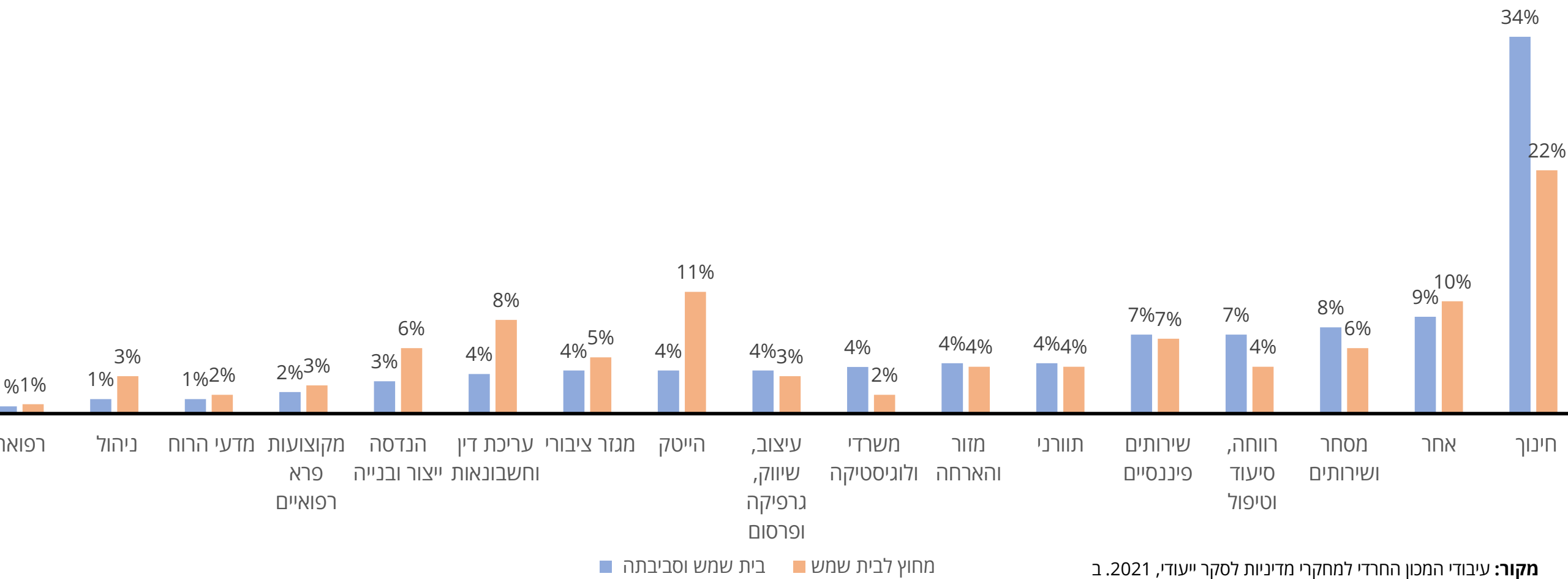
תחומי העיסוק של המועסקים מחוץ לבית שמש בעלי פריון גבוה יותר מאלו בתוך בית שמש

שיעור העובדים בענפים בעלי פריון גבוה לפי מגדר ומיקום
עבודה, 2021

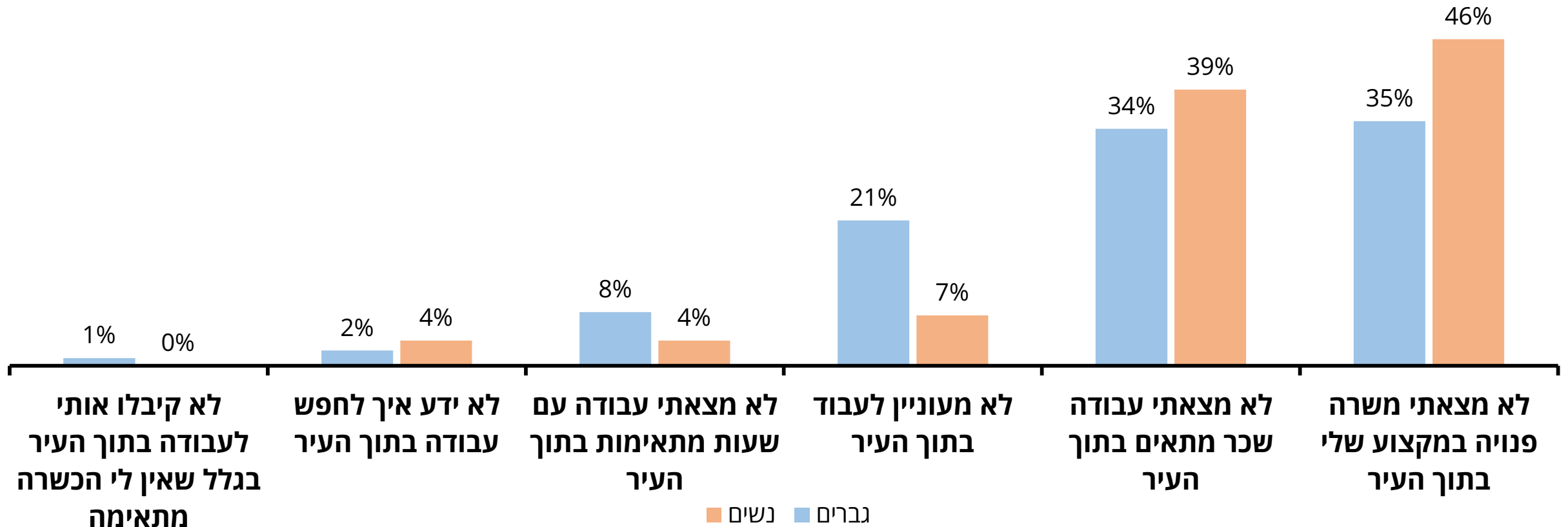
תחומי העיסוק של המועסקים מחוץ לבית שמש מגוונים ובעלי פריון גבוה יותר מאלו בתוך בית שמש

התפלגות ענפי התעסוקה של העובדים החרדים תושבי העיר, לפי מיקום העבודה

רוב העובדים מחוץ לבית שמש לא מצאו תעסוקה הולמת בתוך העיר

סיבות לעבודה מחוץ לבית שמש בקרב העובדים מחוץ לעיר לפי מגדר, 2021

שיעור המעוניינים לעבוד בבית שמש ועובדים במקצועות בעלי פריון גבוה, גבוה ועומד על כ-40%

שיעור עובדים מחוץ לבית שמש בתחומים בעלי פריון גבוה שמעוניינים לעבוד בתוך

העיר

לפי מגדר, 2021

65%

35%

42%

גברים

נשים

סה"כ

כ-1,800 עובדים מחוץ לעיר בעבודה עם פריון גבוה היו מעוניינים לעבוד בתוך העיר

כ-1,800 משרות
איכותיות

מעוניינים לעבוד
בתוך העיר

עובדים מחוץ
לעיר בתחומי
עיסוק מגוונים
ובעלי פריון גבוה

1 שיעור גבוה של עובדים בענפים בעלי פריון גבוה עובדים מחוץ לעיר

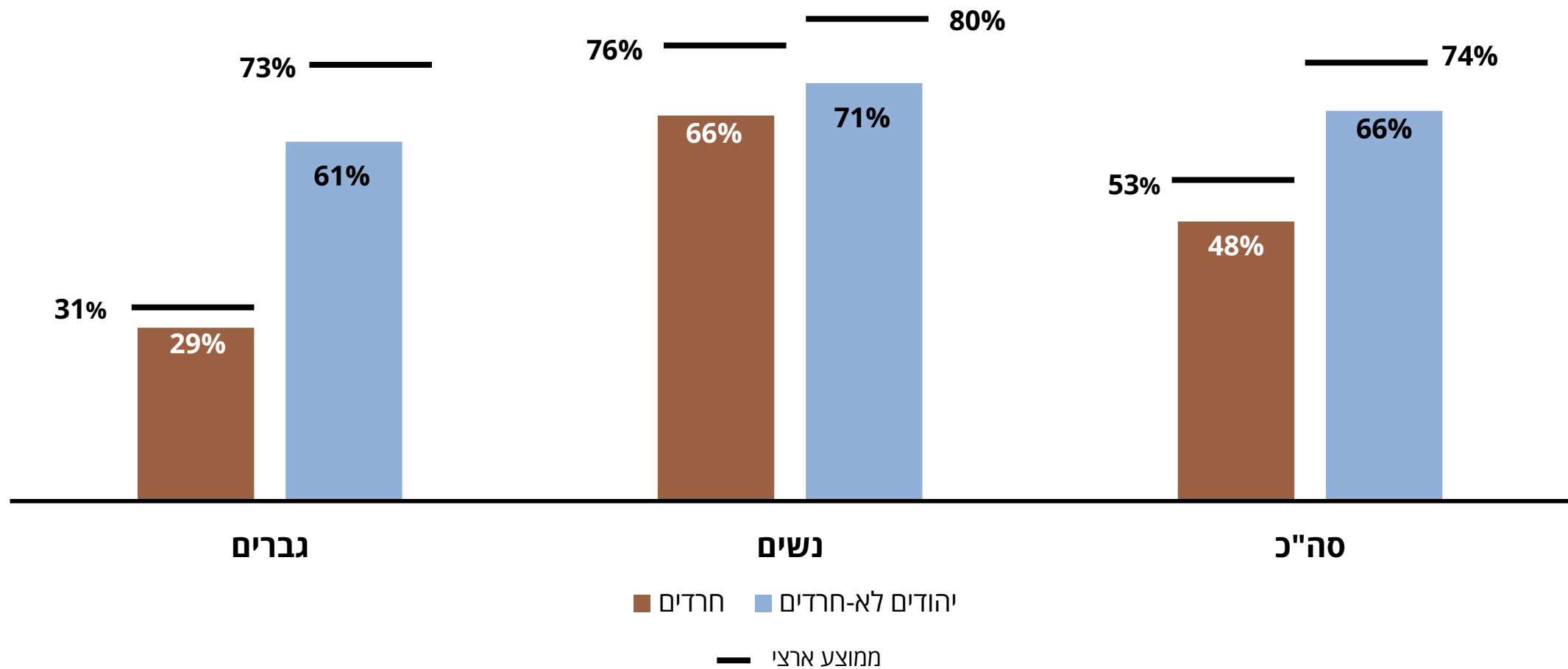
2 היעדר משרות עם פריון גבוה בעיר

3 ביקוש לתעסוקה בתוך העיר בקרב עובדים במקצועות עם פריון גבוה

**פוטנציאל הכשרה בקרב חרדים
בבית שמש**

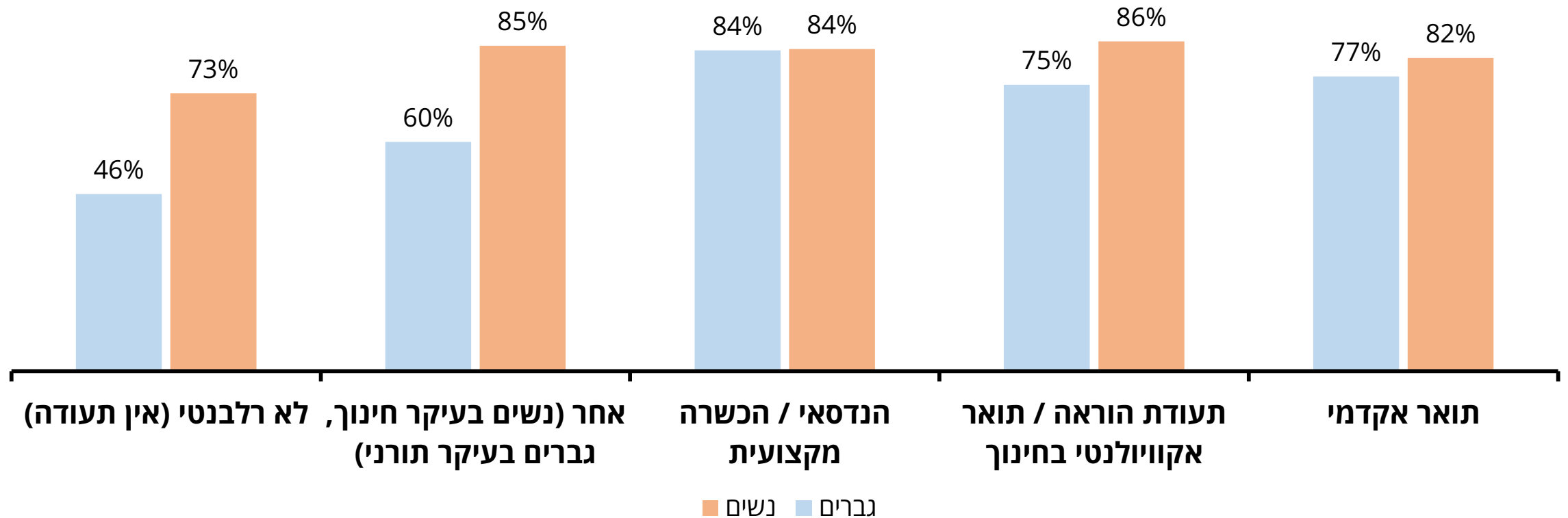
רמת ההשכלה בבית שמש נמוכה בהשוואה לממוצע הארצי

שיעור בעלי תעודת בגרות או תעודה גבוהה יותר בבית שמש

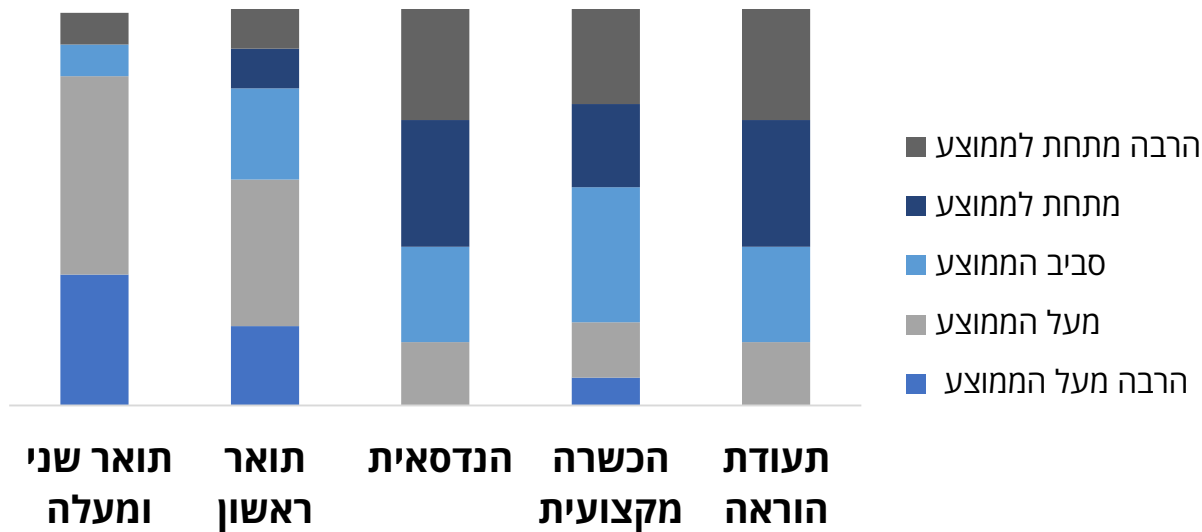
שיעורי התעסוקה של בעלי הכשרה מקצועית דומה לאלו עם תואר אקדמי או תואר בחינוך

שיעור תעסוקה לפי תעודה גבוהה ביותר לפי מגדר, 2021

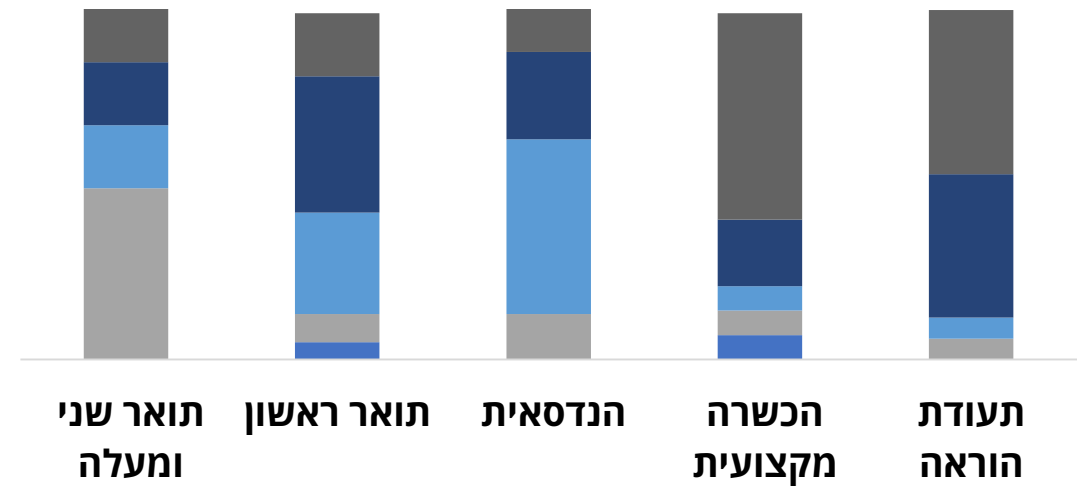

רוב בעלי הכשרה מקצועית ותעודות הוראה מרוויחים מתחת לממוצע

הכנסה של גברים חרדים לפי תעודה גבוהה ביותר, ביחס לשכר ממוצע של חרדים*

הכנסה של נשים חרדיות לפי תעודה גבוהה ביותר, ביחס לשכר ממוצע של חרדים*

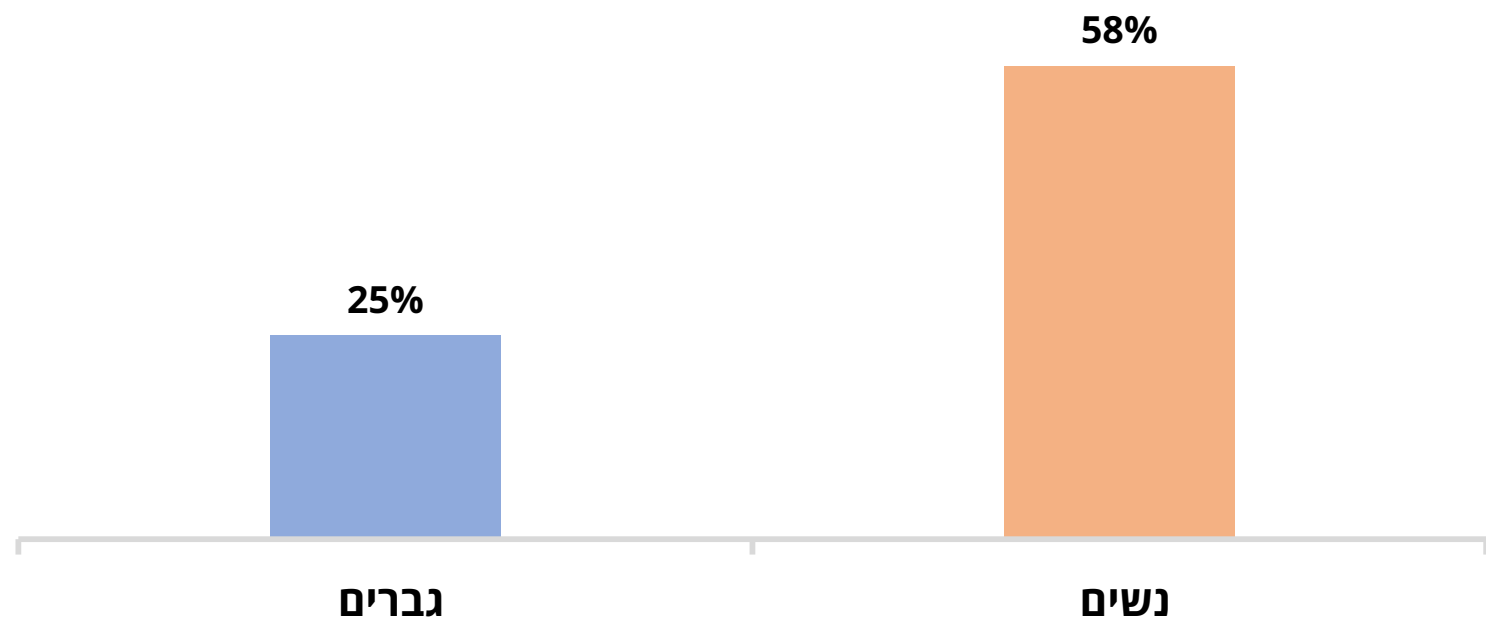

*דיווח סובייקטיבי

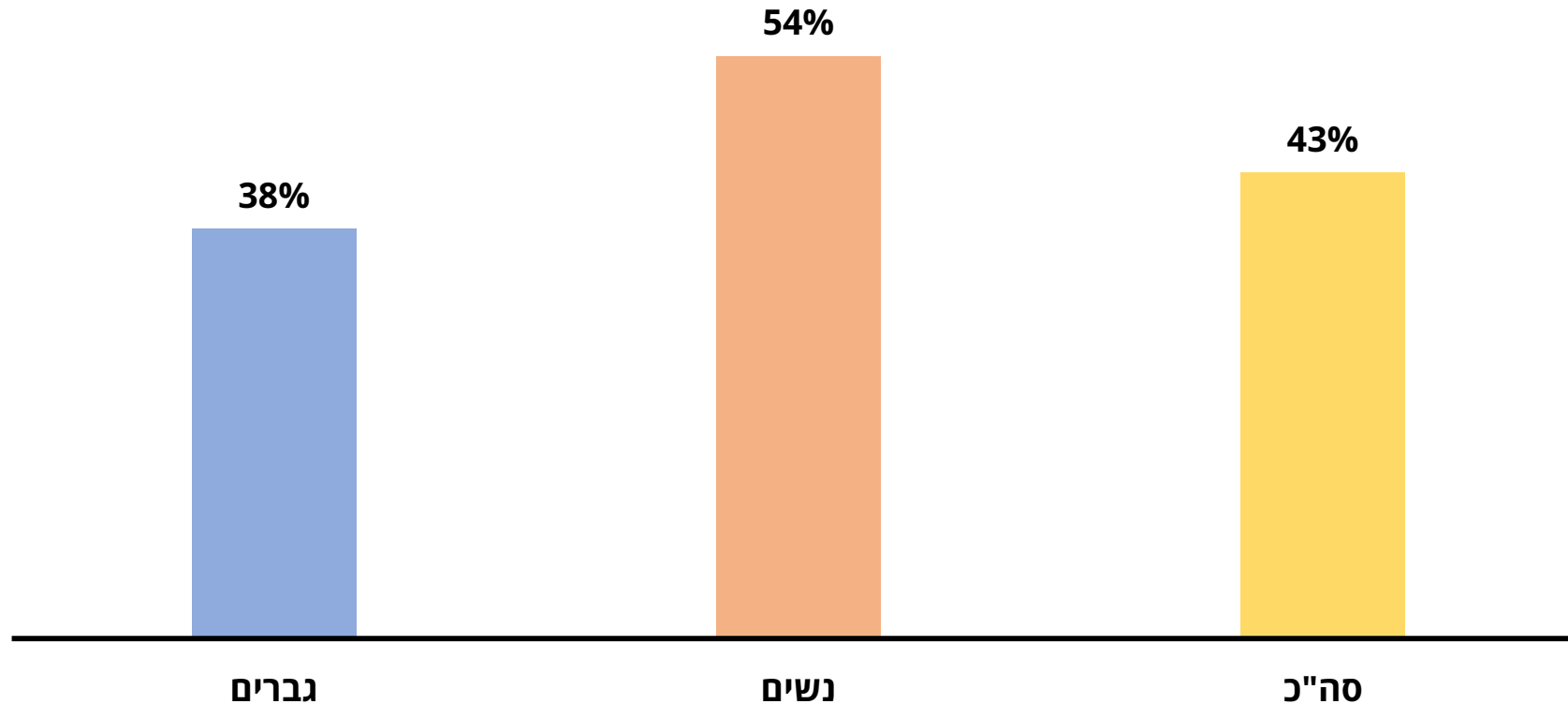
מקור: המכון החרדי למחקרי מדיניות, סקר תושבים, 2021.

58% מהנשים החרדיות ו-28% מהגברים החרדים ללא הכשרה מעוניינים לרכוש השכלה

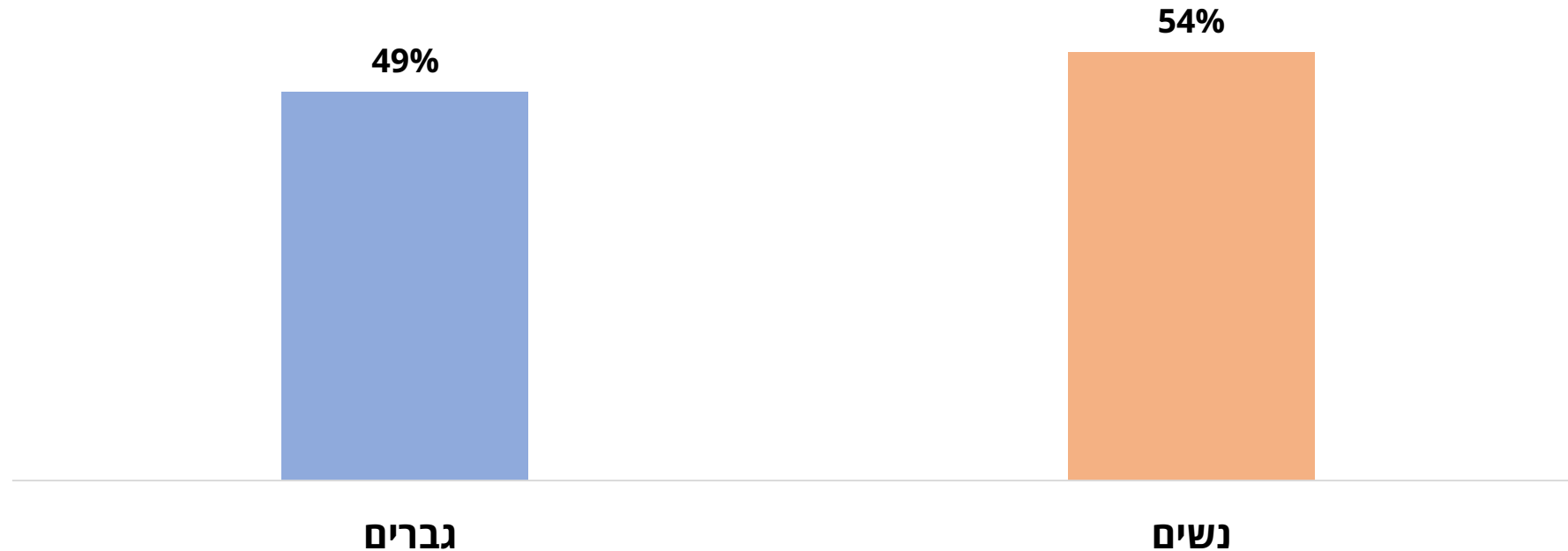
שיעור החרדים ללא תעודה שמעוניינים בהכשרה מקצועית

שיעור המעוניינים לעבור הכשרה מקצועית מקרב כלל התושבים החרדים בגיל העבודה, לפי מגדר

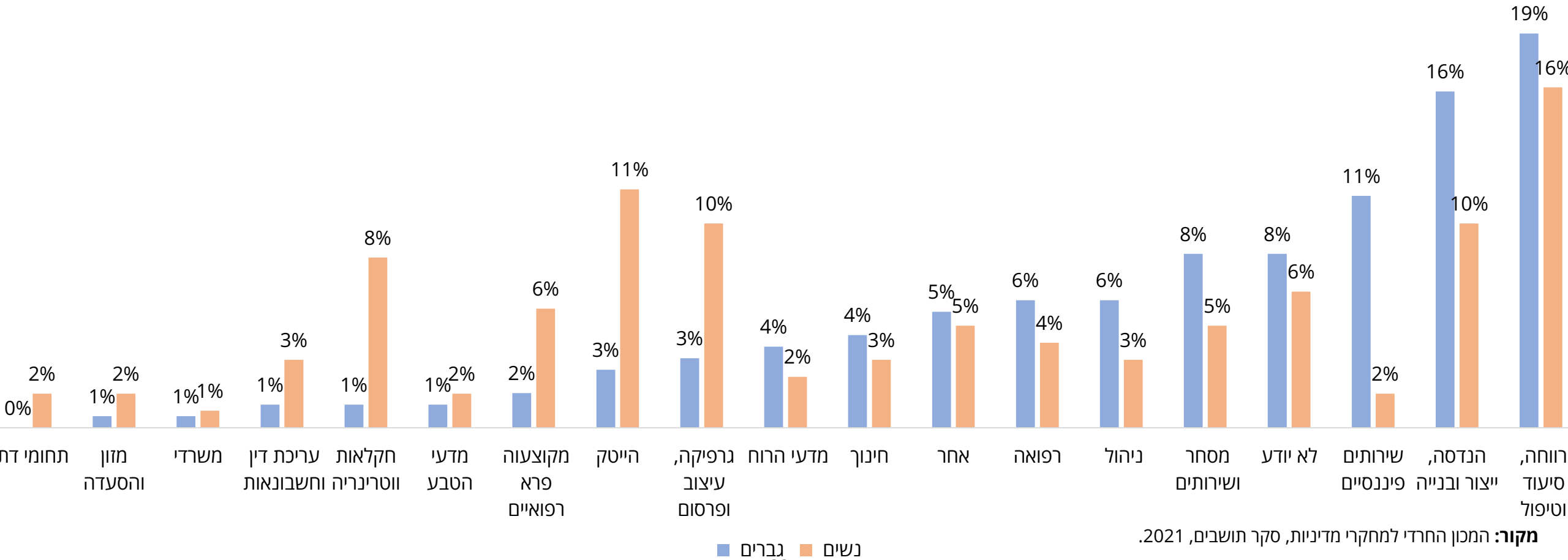

שיעור המעוניינים בהכשרה מקצועית מקרב חרדים מועסקים לפי מגדר, 2021

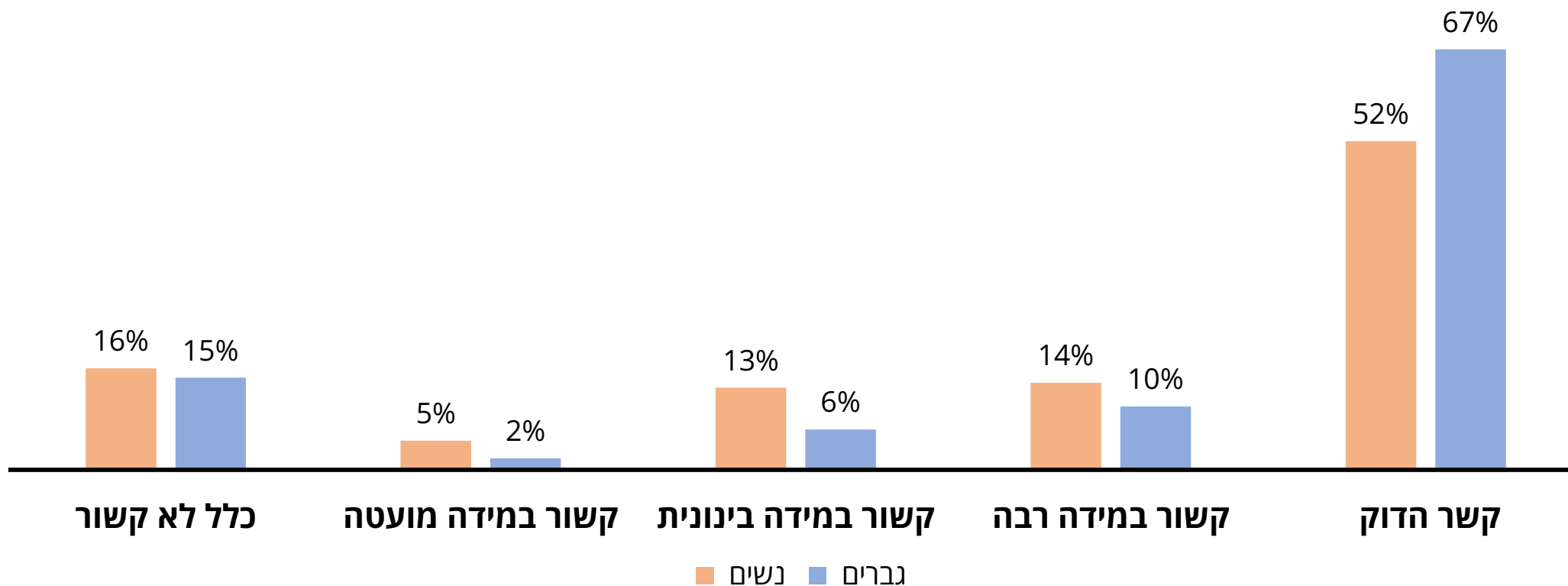

כ-35% מהמעוניינים בהכשרה מקצועית רוצים לרכוש השכלה בתחומים בעלי פריזן גבוהה

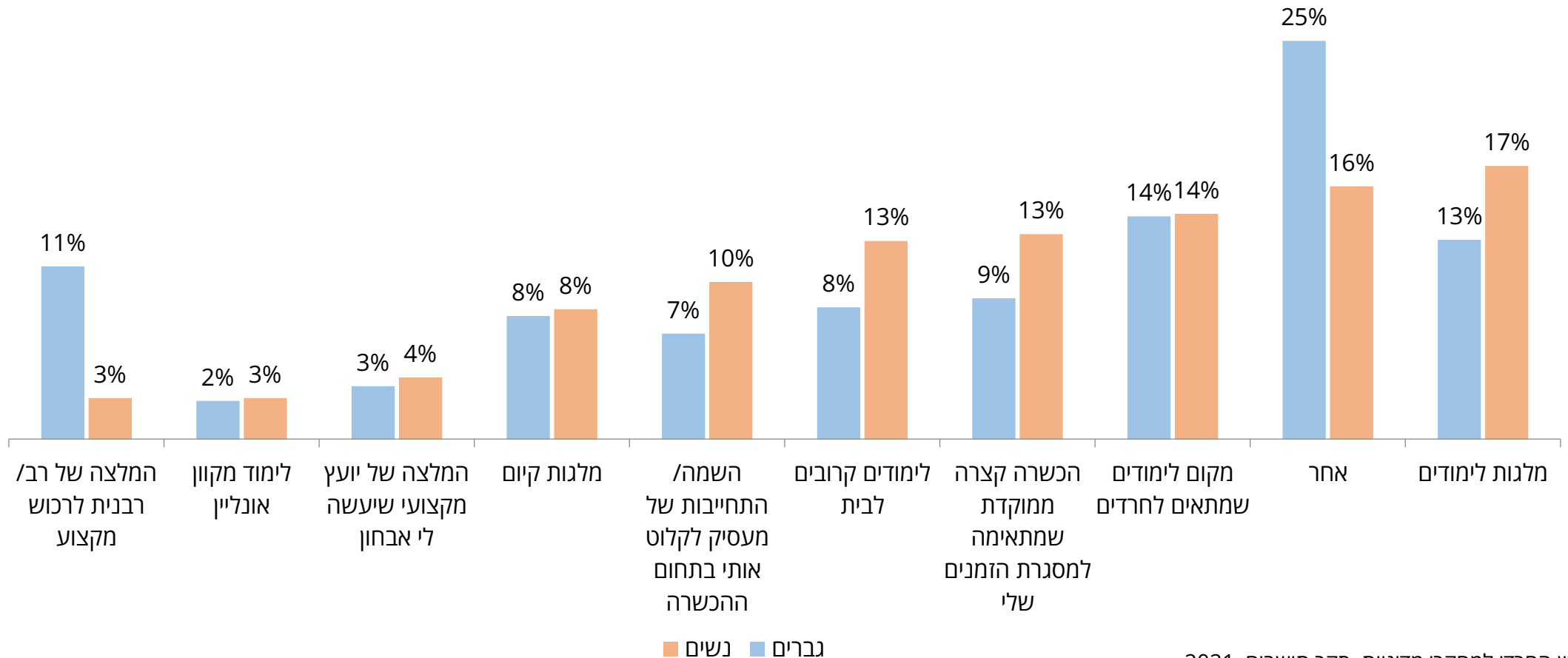
תחומי הכשרה מבוקשים בקרב מעוניינים בהכשרה מקצועית לפי מגדר, 2021

מידת הקשר בין תחום ההכשרה לתחום העיסוק לפי מגדר, 2021

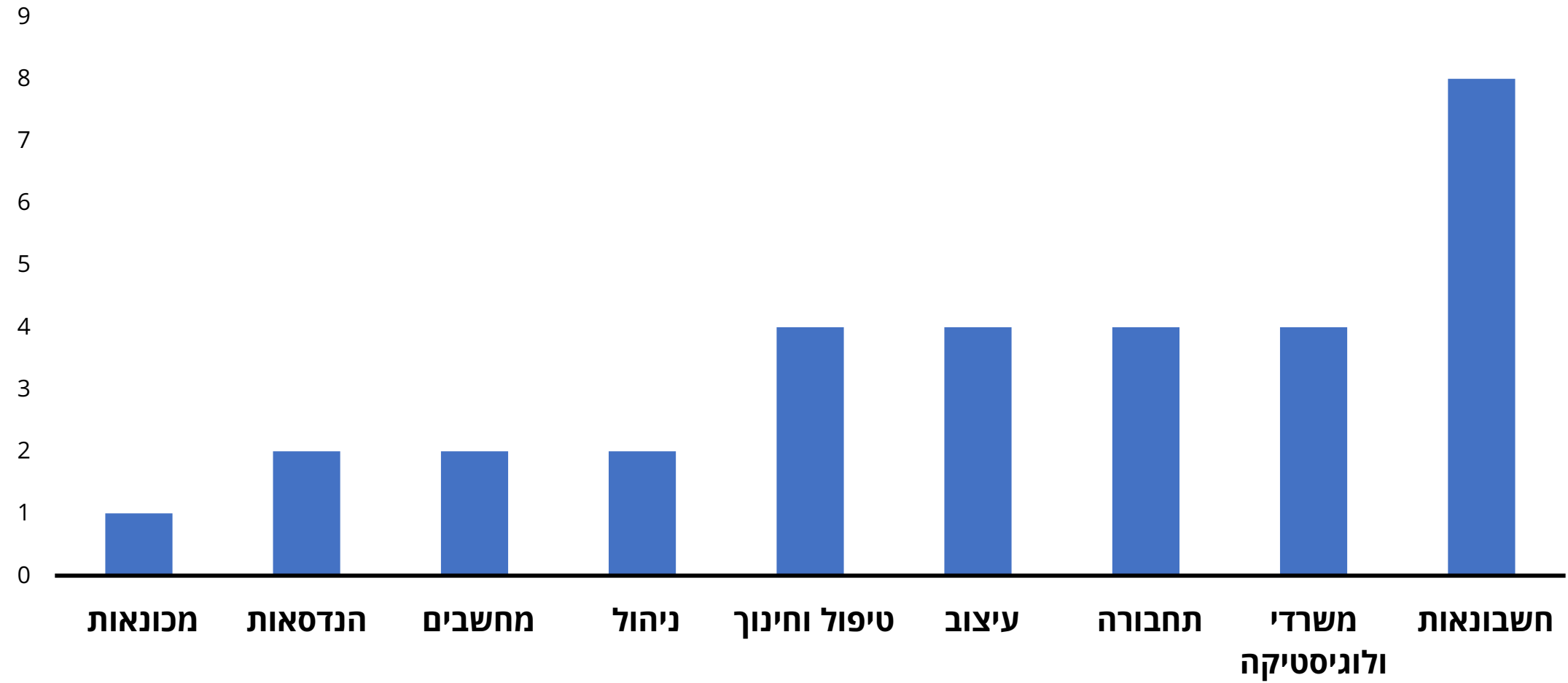
דרכים שעשויות לסייע לרכישת מקצוע (נבחרה 3 התשובות של כל נסקר)

מקור: המכון החרדי למחקרי מדיניות, סקר תושבים, 2021.

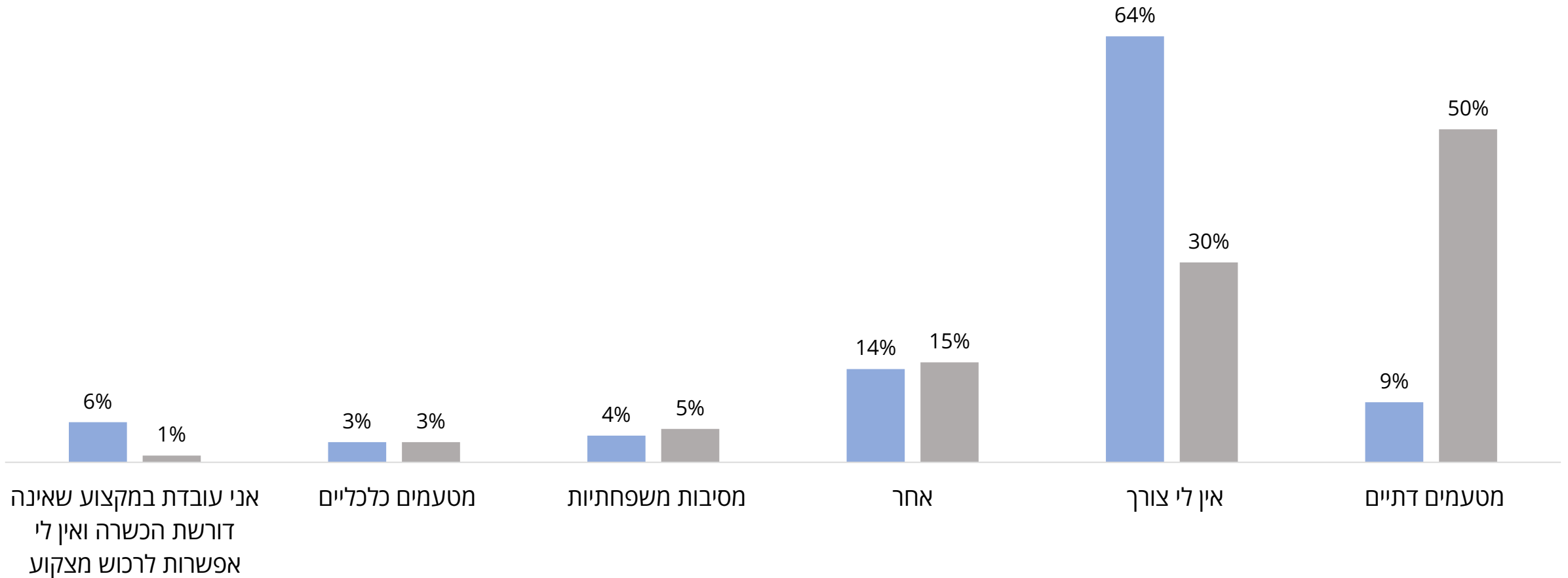
קיים מספר מצומצם של מסגרות להכשרה מקצועית במיוחד לאור הגדילה הצפוי

פילוח מסלולי הכשרה מקצועית בבית שמש לפי תחומים

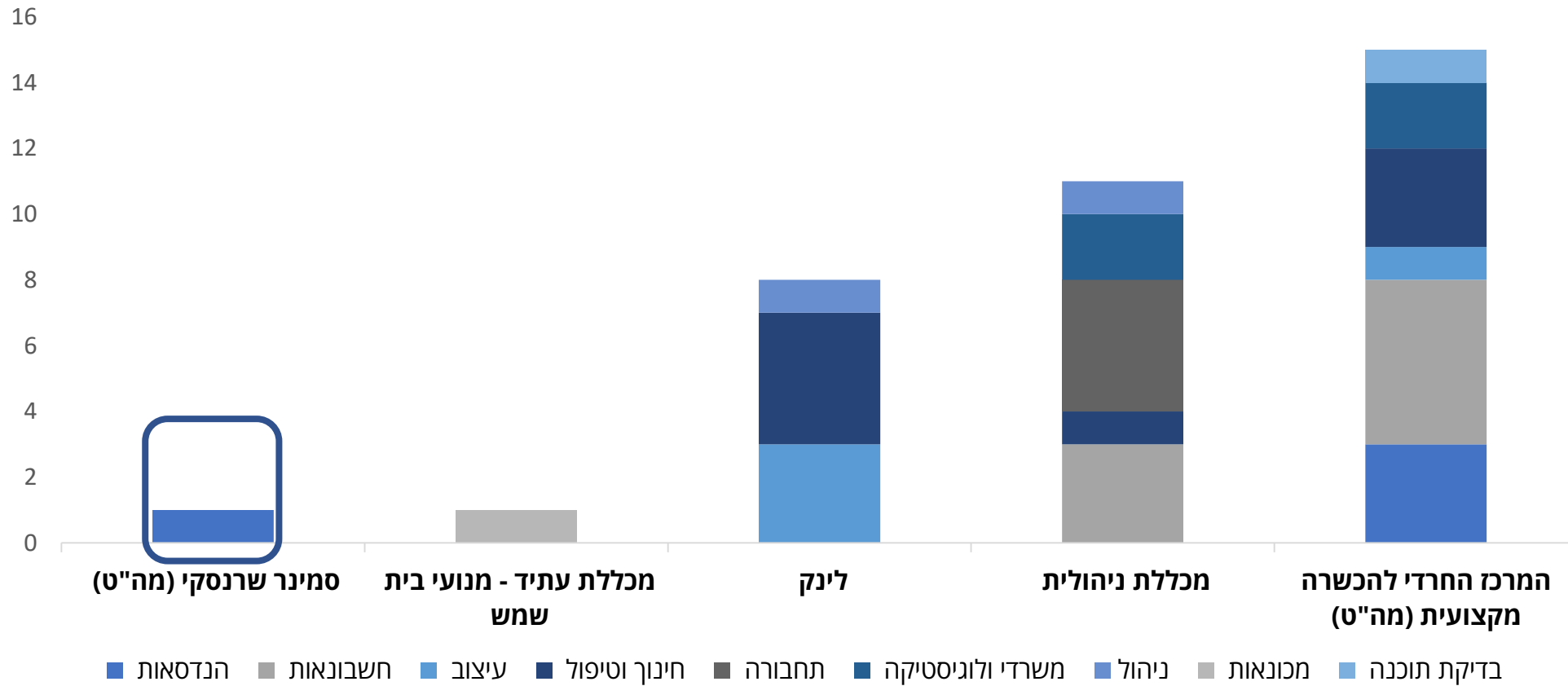
בקרב לא עובדים, מחצית מהחרדים שאינם מעוניינים לרכוש מקצוע לא מעוניינים מסיבות דתיות

סיבות לחוסר רצון לרכוש מקצוע לפי מצב תעסוקתי, 2021

מקור: המכון החרדי למחקרי מדיניות, סקר תושבים, 2021.

פילוח תחומי ההכשרות בבית שמש

קיים פוטנציאל הון אנושי בקרב הנשים החרדיות ויש להמציא פתרונות הכשרה ותעסוקה העונים על צרכיהן

- חסם תעסוקתי מרכזי הוא התחייבויות משפחתיות והצורך לעבוד קרוב לבית
- יש מחסור בהזדמנויות תעסוקה איכותיות בתוך העיר
- שיעור קטן מהנשים יכולות לעבוד מחוץ לעיר

תעסוקה

- רוב החרדיות שאינן עובדות בעלות הכשרה בחינוך או ללא הכשרה
- קיים סמינר אחד שמציע הכשרות של מה"ט (יג-יד)
- קיים ביקוש גבוה להכשרה מקצועית בקרב חרדיות מועסקות ולא מועסקות

הכשרה

- מיעוט ההכשרות והזדמנויות התעסוקה פוגעות בנשים החרדיות

השפעה

קיים ביקוש וצורך בהכשרה מקצועית איכותית אולם כיום לא קיימות מספיק תכניות הכשרה

1 אחוז תעסוקה גבוה בקרב בעלי ההכשרה

2 רוב הבלתי מועסקים אינם בעלי ההכשרה מקצועית

3 קיים ביקוש להכשרה בקרב בלתי מועסקים או מועסקים במשרה חלקית

4 כ-50% מהעובדים מעוניינים בהכשרה מקצועית נוספת

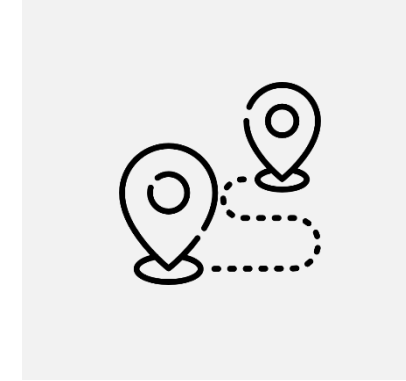
קידום מסלולי
הכשרה מקצועית
לעובדים בשכר
נמוך

פתיחת מסלולי
הכשרה מקצועית
לנשים בסמינרים

קידום ופיתוח הכשרה
מקצועית לבלתי
מועסקים

גיבוש פתרונות
תעסוקתיים היברידיים
המתאימים לחסם
הגאוגרפי